

Abstrakt

Člověkem vyvolaná globální změna významně mění podobu ekosystémů. Byly shromážděny mnohé důkazy o tom, že tyto změny dokonce spouštějí šesté hromadné vymírání. Zdá se, že k této ztrátě biologické rozmanitosti nedochází náhodně, ale že zasahuje druhy na základě jejich ekologických vlastností, k nimž patří i šířka jejich ekologické niky. Zejména v důsledku transformace přirozených míst výskytu druhů (tj. jejich biotopů) se zdá, že druhy s úzkou biotopovou nikou vykazují silný pokles populací. Zkoumali jsme tedy roli biotopové specializace ptáků v ekologickém kontextu, zhodnotili ochranné důsledky a došli k následujícím klíčovým zjištěním:

- Biotopoví specialisté se vyskytovali v horských oblastech a v oblastech s drsnými klimatickými podmínkami (vyznačujícími se nízkými teplotami a vysokou sezónností) napříč evropským kontinentem. Existují dvě konkrétní oblasti obzvláště charakteristické výskytem specialistů: severní Skandinávie a stepní oblasti severně od Kavkazu. Kromě toho jsme zjistili, že biotopoví specialisté a generalisté se v prostorovém měřítku, na nějž jsme se zaměřili, vyskytují ve stejných společenstvech.
- Biotopová specializace úzce souvisí s populačními úbytky ptáků na celoevropské úrovni. Toto zjištění představuje další podporu pro existenci procesu homogenizace bioty, který je pravděpodobně způsobený současným způsobem využívání půdy člověkem a klimatickými změnami.
- Když jsme testovali, do jaké míry přítomnost nepůvodních dřevin v polních remízích ohrožuje jejich prospěšnost pro ochranu ptáků v zemědělské krajině, zjistili jsme silnější negativní vliv na specializované druhy než na biotopové generalisty.
- Zjistili jsme, že biotopová specializace v podstatě určuje populační hustoty druhů celostátní národní, ovšem pouze v případě, pokud se populační hustota vyjádří pouze v geografickém prostoru, tj. nebere se v úvahu dostupnost vhodného prostředí pro zájmový druh. Jakmile jsme vzali v úvahu dostupnost vhodného prostředí, tento vztah vymizel, což znamená, že populační hustoty specialistů a generalistů jsou podobné a jsou pouze určovány množstvím vhodného prostředí, které druh v místech svého výskytu nalézá.

Tato práce zdůrazňuje specifika ekologie biotopových specialistů a ukazuje, jakým problémům tyto druhy čelí při své odezvě na globální změny.